Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

20 СНЕЖНЯ 2013 г. ПЯТНІЦА № 240 (27605) Кошт 1800 рублёў

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Праграма тэлебачання на наступны тыдзень 20 КАНАЛАЎ

«Разборкі» вакол музычнай прэміі

СТАР. 3

Для сэрца і сасудаў — марская капуста

СТАР. 8

ПАСПЕЦЬ ДА НОВАГА ЎРАДЖАЮ

Узровень тэхнічнай аснашчанасці прадпрыемстваў ільняной галіны неабходна павышаць. Такую задачу паставіў прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч у час наведвання ААТ «Слуцкі льнозавод», перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Слуцкі завод уваходзіць у шасцёрку льнозаводаў, мадэрнізацыю якіх плануецца завяршыць да прыняцця ўраджаю 2014 года. Міхаіл Мясніковіч пабываў як на дзеючай вытворчасці, так і на пляцоўцы цэха, які будуецца. Першае, што было адзначана ім,— гэта недастатковая тэхнічная аснашчанасць прадпрыемства. Паводле слоў прэм'ер-міністра, гэта праблема актуальная і для іншых ільнозаводаў. «Неабходна дааснашчаць прадпрыемствы»,— падкрэсліў кіраўнік урада. І ў першую чаргу, на яго думку, трэба закупляць адпаведныя механізмы па пад'ёму льнотрасты.

У цэлым, закранаючы льнозаводы, якія мадэрнізуюцца, Міхаіл Мясніковіч адзначыў: «Частка з іх знаходзіцца ў даволі добрым стане. Перш за ўсё гэта заводы ў Карме, Карэлічах. Разам з тым ёсць заводы на крытычным шляху — гэта льнозаводы ў Ляхавічах, Арэхаўску». У гэтым спісе знаходзіцца і Слуцкі льнозавод. Тут, як адзначыў Міхаіл Мясніковіч, назіраецца значнае адставанне ад графікаў. У сувязі з гэтым кіраўніцтву прадпрыемства дадзены даручэнні, якія дадуць магчымасць выправіць сітуацыю.

«Сёння ёсць усё неабходнае фінансаванне, абсталяванне пад усе шэсць заводаў,— адзначыў прэм'ер.— Ёсць упэўненасць у тым, што ўсе яны будуць уведзены ў эксплуатацыю для перапрацоўкі ўраджаю 2014 года».

■ Парламенцкі дзённік

Чаму донарства павінна стаць бязвыплатным?

У праекце Закона «Аб унясенні дапаўненняў і змяненняў у некаторыя законы Рэспублікі Беларусь па пытаннях донарства крыві і яе кампанентаў» прапагандуецца бязвыплатная здача крыві.

Гэта асабліва падкрэсліў у размове з журналістамі Віктар ЛІСКОВІЧ, член Пастаяннай камісіі па ахове здароўя, фізічнай культуры, сямейнай і моладзевай палітыцы Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь. Закон быў прыняты на ўчарашнім пасяджэнні трэцяй сесіі Палаты прадстаўнікоў у першым чытанні.

У новым Законе вызначаны крыніцы фінансавання не толькі самога донарства, але і іншых мерапрыемстваў непасрэдна з ім звязаных. «Асобным артыкулам акрэслены асноўныя напрамкі дзяржаўнай палітыкі ў гэтай сферы. Тут значная ўвага надаецца бязвыплатнаму донарству», — адзначыў Віктар Лісковіч. Дарэчы, такога кшталту донарства абумоўлена тым, што лічыцца найбольш асэнсаваным і бяспечным. Зараз у 60 краінах свету 95% усіх людзей, якія здаюць кроў, не атрымліваюць за гэта грашовага ўзнагароджання. Пастаўлена задача, каб да 2020 года большасць краін перанялі менавіта такую схему працы з донарамі.

Таксама ў гэтым праекце заканадаўча вызначаны ўзаемаадносіны паміж работнікамі-донарамі і іх наймадаўцамі. Сёння наймальнік абавязаны адпусціць донара для здачы крыві або, калі ўзнікае пэўная сітуацыя, звязаная з вытворчай неабходнасцю, прызначыць іншы дзень для гэтага. У сваю чаргу, работнік павінен папярэдзіць наймадаўцу за два дні пра тое, што ён будзе планава здаваць кроў.

Праектам Закона канкрэтызуецца аплата. Як удакладніў **Васіль ЖАРКО, міністр аховы здароўя Рэспублікі Беларусь,** у выпадку здачы крыві ў працоўны час работнік вызваляецца ад працы з захаваннем сярэдняга дзённага заробку. Калі кроў здае навучэнец пэўнай вучэбнай установы, то ў дзень здачы крыві ён вызваляецца ад заняткаў, а таксама атрымлівае грашовыя выплаты.

Надзея ЮШКЕВІЧ

МІНСК ЯК КНІЖНАЯ СТАЛІЦА

Сталічная кнігарня «Кнігі энд кніжачкі» задаволіць чытвом любога кніжнага гурмана.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Мінск рыхтуе заяўку на атрыманне звання кніжнай сталіцы свету 2017 года. Акурат у 2017-м Беларусь адзначыць 500-годдзе нацыянальнага кнігадрукавання: у 1517 годзе ў Празе беларускі асветнік і першадрукар Францішак Скарына выдаў першую друкаваную кнігу «Псалтыр», а пазней надрукаваў ілюстраваную Біблію ў перакладзе на старабеларускую мову.

Званне кніжнай сталіцы свету штогод прысуджае аргкамітэт Міжнароднай Федэрацыі кнігавыдаўцоў, Міжнароднай федэрацыі кніжных гандляроў і Міжнароднай федэрацыі бібліятэчных асацыяцый пад эгідай ЮНЕСКА. У выбраным горадзе зазвычай ладзіцца мноства кніжных мерапрыемстваў, акцый, выстаў і канферэнцый, накіраваных, у тым ліку, на папулярызацыю чытання. Але для таго, каб атрымаць ганаровы тытул, трэба выканаць шэраг умоў. Вырашальнай з'яўляецца падрыхтоўка найлепшай праграмы папулярызацыі чытання і кніг на роднай мове. Пры Міністэрстве культуры ўжо створана рабочая група па падрыхтоўцы праграмы мерапрыемстваў. Але якія шанцы ў Мінска атрымаць званне кніжнай сталіцы свету, што для гэтага трэба пераадолець і зрабіць? Падрабязней чытайце ў наступным нумары.

Вольга ЧАЙКОЎСКАЯ.

ЦЫТАТА ДНЯ

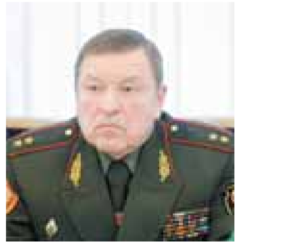

Міністр абароны Беларусі генерал-лейтэнант Юрый ЖАДОБІН:

«У Беларусі ў агляднай будучыні не будзе 100-працэнтнай кантрактнай арміі. Узброеныя Сілы фарміруюцца, зыходзячы з тых задач, якія ставіць перад імі дзяржава. У Беларусі такая задача адна — ахова суверэнітэту, тэрытарыяльнай цэласнасці, прававых асноў дзяржавы. Для эфектыўнага выканання гэтай задачы неабходна рыхтаваць прафесіянальны, добра навучаны рэзерв. І самая лепшая магчымасць падрыхтаваць такі рэзерв — гэта тэрміновая ваенная служба».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 20.12.2013 г.

Долар ЗША	9470,00	▲
Еўра	12960,00	▼
Рас. руб.	287,50	▲
Укр. грыўня	1141,65	▼

ЛЕТАПІС ПРАЦЯГВАЕЦЦА

Урачысты сход, прысвечаны 55-годдзю грамадскага аб'яднання «Беларускі саюз журналістаў», адбыўся ў Мінску. Перад прадстаўнікамі творчых калектываў газет, часопісаў, радыё, тэлебачання было зачытана віншаванне ад Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Лукашэнкі. Журналістаў горача віталі кіраўнікі дзяржаўных і грамадскіх арганізацый, прадстаўнікі дыпламатычнага корпусу, якія прыбылі на свята, вядомыя артысты.

Фотаздымкі Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

■ Злоба дня

«НЕ ПЛАЦІЛА І НЕ БУДУ ПЛАЦІЦЬ!»

БЕЗБІЛЕТНІКІ ПРАЯЎЛЯЮЦЬ УСЁ БОЛЬШУЮ АГРЭСІЮ Ў ТРАНСПАРЦЕ

Больш за дваццаць гадоў езджу са свайго спальнага раёна горада на працу, па сутнасці, адным транспартам. Некаторых хранічных безбілетнікаў, можна сказаць, ведаю ў твар. Ну, вось напрыклад, хударлявая самавітая жанчына гадоў 70 ніколі не прабівае талона.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

…Калі б не бачыла колькі разоў, як спрабуюць націснуць на яе сумленне кантралёры, падумала б, што цётачка едзе ў нейкі храм, дзе яна прыслужвае як актыўная прыхаджанка. Прынамсі, у яе такі выгляд. Але з кантралёрамі яна ніколі не спрачаецца. Зацята маўчыць і не рэагуе на іх патрабаванні. Не раз даводзілася быць сведкай, як спагадлівыя пасажыры прабівалі за яе талон і тым самым гасілі канфлікт. Але ж паспачуваць сталаму чалавеку можна раз, другі. А тут яўна праглядаецца пазіцыя: маўляў, плаціць за праезд не буду ні пад якім выглядам. Нядаўна адна кабета, яшчэ маладзейшая за гэтую, ганарліва распавядала ледзь не на ўвесь тралейбус: «А я ніколі не плачу за праезд. Ну, можа, раз здзерлі штраф, а ў асноўным выкручваюся».

СТАР. 6

СІСТЭМУ АПЛАТЫ ПРАЦЫ БЮДЖЭТНІКАЎ ЧАКАЕ РЭФАРМАВАННЕ

Правы кіраўнікоў дзяржарганізацый рэгуляваць выплаты будуць пашыраны, а карэктуючыя каэфіцыенты адменены

Зарплата — тэма, якая цікавіць кожнага. Як вылічваецца аклад і як ён фарміруецца? Як вызначаюцца даплаты за сумяшчэнне прафесій? Што чуваць наконт галіновай сістэмы аплаты працы?

На гэтыя і іншыя пытанні можна было атрымаць адказы падчас анлайн-канферэнцыі на сайтах Мінпрацы і сацыяльнай абароны і БЕЛТА, якая прайшла ўчора і была прысвечана пытанням аплаты працы ў бюджэтнай сферы. У анлайн-канферэнцыі прынялі ўдзел **першы намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Пётр ГРУШНІК** і спецыялісты галоўнага ўпраўлення працы і заработнай платы міністэрства.

Як заявіў у ходзе анлайн-канферэнцыі Пётр Грушнік, дзейная сістэма аплаты працы работнікаў бюджэтнай сферы складаная і наспела неабходнасць яе спрашчэння. Яе рэфармаванне прадугледжваецца ў рамках выканання Плана сумесных дзеянняў Саўміна і Нацбанка па структурным рэфармаванні і павышэнні канкурэнтаздольнасці эканомікі Беларусі, зацверджанага пастановай Урада і Нацбанка ад 10 кастрычніка 2013 года № 895/15.

СТАР. 2

■ Надвор'е

Слота і моцны вецер

На выхадныя тэмпературны фон будзе на 5–8 градусаў вышэйшым за норму.

Чарговы атмасферны фронт з боку Польшчы прынясе да нас кароткачасовыя ападкі (мокры снег і дождж) у суботу, паведаміла рэдакцыі спецыяліст Рэспубліканскага гідраметцэнтра Мінпрыроды Вольга Фядотава. У асобных раёнах узмоцніцца вецер парывамі да 15–18 м/с. Зноў будзе галалёд, туман і галалёдзіца на дарогах. Тэмпература паветра ўначы на суботу ад мінус 4 да плюс 2 градусаў, удзень — ад мінус 1 да плюс 4. Вільготнае паветра з боку Балтыйскага мора завітае на тэрыторыю Беларусі ў нядзелю. Месцамі будзе ісці мокры снег і дождж, амаль паўсюдна — галалёдныя з'явы. Уначы чакаецца ад мінус 3 да плюс 2, удзень — мінус 2 да 4 цяпла.

Паводле доўгатэрміновых прагнозаў айчынных сіноптыкаў, і ў пачатку наступнага тыдня ў нас захаваецца паступленне цёплага і вільготнага паветра з Атлантыкі. Месцамі чакаецца дождж і мокры снег. На працягу сутак галалёд і месцамі галалёдзіца на дарогах. Тэмпература паветра ўначы на панядзелак ад 3 цяпла да 3 марозу, а ўдзень — 0 — плюс 5 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ГЛАБАЛЬНЫ РОСТ СУСВЕТНАЙ ЭКАНОМІКІ Ў 2014 ГОДЗЕ СКЛАДЗЕ 3%

У бліжэйшыя два гады чакаецца захаванне росту сусветнай эканомікі. Аднак сітуацыя ў банкаўскай сістэме не такая бязвоблачная і тоіць у сабе сур'ёзныя пагрозы сусветнай фінансавай стабільнасці. Пра гэта гаворыцца ў новай справаздачы Дэпартамента ААН па эканамічным і сацыяльным развіцці і Канферэнцыі ААН па гандлі і развіцці. Глабальны эканамічны рост ў 2014 годзе складзе 3%, а ў 2015 годзе — 3,3%. Сёлета рост склаў крыху больш за 2%.

АБАМЕ РЭКАМЕНДАВАЛІ ЗНІЗІЦЬ МАШТАБЫ ІНТЭРНЭТ-ШПІЯНАЖУ

Экспертная камісія, якая займалася расследаваннем дзейнасці Агенцтва нацыянальнай бяспекі ЗША, рэкамендавала амерыканскім уладам адмовіцца ад праграм па масавым зборы і захоўванні персанальнай інфармацыі інтэрнэт-карыстальнікаў. Поўны тэкст падрыхтаванага камісіяй даклада апублікаваны на сайце Белага дома. Як адзначаецца ў дакуменце, урад не павінен валодаць паўнамоцтвамі па сачэнні за сваімі грамадзянамі і выкарыстанні іх асабістай інфармацыі ў разведвальных мэтах. Усе ўжо існуючыя праграмы ў гэтай галіне, на думку экспертаў, павінны быць «прывязаны да канкрэтных інтарэсаў улад» і не могуць насіць масавага характару.

КУРЭННЕ ПРАВАКУЕ ЗМЕНЫ Ў ШЭРАГУ ГЕНАЎ

Такім чынам павышаецца рызыка раку і дыябету, паказала новае даследаванне супрацоўнікаў Упсальскага ўніверсітэта і Упсальскага цэнтра клінічных даследаванняў. Характэрна, але сярод гэтых генаў ёсць і тыя, якія важныя для імуннага адказу і якасці спермы, піша The First Post . Эксперты праверылі, як гены мяняліся ў курцоў і людзей, якія не мелі шкоднай звычкі. Была выяўлена вялікая колькасць генаў, якая змяняецца толькі ў курцоў. Трэба сказаць, навукоўцы і да гэтага ведалі, што курэнне павышае рызыку дыябету і шматлікіх тыпаў раку. Таксама ў курцоў аслаблены імунітэт і зніжана якасць спермы. Цяпер зразумела, што адбываецца гэта з-за генных змен.

ISSN 1990 - 763X

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

АНТЫГЛАБАЛІСТЫ РАЗВЯЛІ АГОНЬ У ЦЭНТРЫ БРУСЕЛЯ

Тысячы дэманстрантаў заблакіравалі рух аўтатранспарту ў цэнтры Бруселя непадалёк ад месца, дзе пачаў працу саміт Еўрасаюза. Людзі, якія пратэстуюць супраць захадаў жорсткай дзяржаўнай эканоміі, расклалі ў цэнтры бельгійскай сталіцы вогнішчы і палілі на іх мяшкі з сенам. Барыкады ўмацавалі трактарамі,

прыгнанымі ў Брусель фермерамі. Уезд ў «еўрапейскі» квартал горада быў цалкам заблакіраваны. Прадстаўнік дэманстрантаў заявіў, што яго паплечнікі патрабуюць, каб Еўропа была для «простых работнікаў і фермераў», а не толькі для прадстаўнікоў эліты. Акрамя таго, пратэстанты дамагаюцца, каб ЕС не заключаў дагавора аб свабодным гандлі з ЗША. Як чакаецца, у ходзе саміту лідары краін ЕС абмяркуюць шырокае кола пытанняў — ад банкаўскай сферы і абароннай палітыкі да адносін з Украінай і становішча ў Цэнтральна-Афрыканскай рэспубліцы.

КОРАТКА

Аб'ём валавога ўнутранага прадукту Беларусі ў студзені-лістападзе бягучага года павялічыўся ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года на 0,9 працэнта да Br557 трлн.

У суботу, 21 снежня, РУП «Белсаюздрук» правядзе ў крамах і павільёнах сталіцы акцыю: у гандлёвых аб'ектах прадпрыемства рэалізацыя асобных відаў тавараў будзе весціся са зніжкай 15 працэнтаў ад рознічных цэн.

Дасягнута дамоўленасць аб продажы пакета акцый ААТ «Мінскі завод колавых цягачоў» расійскаму інвестару.

У Мінску з 16 снежня бягучага года па 10 сакавіка 2014-га праходзіць акцыя ў дапамогу асобам без пэўнага месца жыхарства «Сацыяльны патруль». У кожным раёне сталіцы арганізаваны пункты аказання юрыдычных, псіхалагічных і сацыяльна-гігіенічных паслуг.

На канькабежным стадыёне «Мінск-Арэны» 21 і 22 снежня пройдзе чарговы чэмпіянат Беларусі па фігурным катанні.

ЯК ВЫ АДЧУВАЕЦЕ СВАЮ СУВЯЗЬ СА СВЯЦІЦЕЛЕМ МІКАЛАЕМ?

19 снежня — дзень святога Міколы Цудатворца.

Мікалай ШКЛЯРАЎ, член Беларускага саюза мастакоў і Беларускага саюза дызайнераў:

— Я нарадзіўся на Мікалая веснавога, а ў нашай сям'і называлі толькі па святцах. Абраз Міколы быў самы распаўсюджаны ў любым веткаўскім доме, бо вядома, што ён вандроўнікам дапамагае. А старавеpы-веткаўчане, да якіх адносілася і мая сям'я, часта ездзілі на заробкі ў іншыя мясціны. Таму і маліліся заўсёды Міколу — каб мужчыны вярталіся дадому. У калекцыі майго бацькі Фёдара Шклярава было не менш за два дзясяткі абразоў менавіта святога Мікалая — але ж яны такія розныя ўсе! Таму, што такіх выяў было многа, калекцыянеры іх на той час не вельмі цанілі. А мне яны вельмі падабаліся. Самы каштоўны абраз, які мы з бацькам прывезлі з адной з вёсак Веткаўскага раёна, цяпер упрыгожвае экспазіцыю Веткаўскага музея. Сваіх сыноў я называў таксама па святцах.

Мікалай ЛЫСЕНКА, вядучы спецыяліст Гомельскага абласнога савета ДТСААФ:

— Не ведаю дакладна, чаму мяне назвалі Мікалаем. Маё імя азначае «пераможца народаў». Паколькі я нарадзіўся ў Казахстане, мне здаецца, для маіх славянскіх бацькоў, якія прыехалі туды падымаць цаліну, маё імя было важным напамінам пра радзіму. Кожнае імя, відаць, мае пэўную энергетыку. І, як усе словы маюць матэрыяльнае ўвасабленне, так і імя. Калі я стаў дарослым, мне стала цікава вывучаць Біблію — якраз у тыя часіны, калі быў камуністам і кіраўніком моладзевай арганізацыі. Мне было цікава зразумець канкрэтныя біблейскія матывы, напрыклад, на палотнах славутых мастакоў. Тады ж і пазнаёміўся з гісторыяй пра святога Мікалая. Калі было вельмі цяжка, мне даводзілася звяртацца да вышэйшых сіл і шукаць духоўнай абароны. Але ж у Бібліі гаворыцца: калі ты молішся, трэба зачыніць за сабой дзверы. Таму тут нельга многа напаказ выстаўляць.

Іераманах Мікалай (ТАРАСЕНКА), насельнік Свята-Мікольскага мужчынскага манастыра ў Гомелі:

— Мяне ў хрышчэнні назвалі Аляксандрам, а вось тады, калі я даваў манаскія абяцанні, па традыцыі далі новае імя — Мікалай. Пострыг мой адбываўся ў Мікольскім манастыры, у Мікольскай царкве, і ў манастыр я прыйшоў у дзень святога Міколы. Асоба гэтага чалавека, безумоўна, на мяне значна паўплывала. Былі сітуацыі, калі я самым непасрэдным чынам адчуваў дапамогу свяціцеля Мікалая. Я не магу гэта ніяк даказаць — але для мяне асабіста гэта вельмі важна. Звычайна, тыя, хто вандруе, звяртаюцца да яго. У народзе існуе ўпэўненасць, што Мікола-цудатворац усім як сябар і брат — дапаможа любому, не патрабуючы ніякіх асаблівых подзвігаў. Таму, відаць, гэты святы, які быў родам з Блізкага Усхода, успрымаецца і намі, і Заходнім светам як свой. І Санта-Клаус — адно з увасабленняў святога Міколы. Такое шанаванне гэтага чалавека звязана з тым, што ён быў вельмі міласэрным. У нашым манастыры мы вельмі добра ведаем пра жыццё гэтага святога і пастаянна яму молімся.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.